

ZŠ a MŠ Čečelice, Školní 57, Čečelice, 277 32

Minimální preventivní program

MŠ Čečelice

Školní rok 2025/2026

Číslo jednací: ZŠMŠČ/70/2025

Vypracovala: Michaela Košťáková

Čečelice 20.08.2025

Obsah

1. Úvod.....	3
2. Charakteristika školy.....	3
3. Cíle MPP.....	3
4. Analýza výchozího stavu.....	4
5. Cílové skupiny.....	4
6. Formy prevence.....	5
7. Zásady efektivní primární prevence.....	5
8. Obsah prevence v rámci kompetencí podpory zdraví a zdravého životního stylu.....	5
9. Spolupráce rodiny a MŠ.....	7
10. Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi.....	8
11. Organizace prevence sociálně patologických jevů.....	9
12. Vzdělání pedagogických pracovníků.....	9
13. Hodnocení a evaluace preventivního programu.....	10

1. Úvod

Se sociálně patologickými jevy, jako je týrání, zanedbávání, šikanování nebo drogy (kouření) se mohou setkávat děti již v předškolním věku. Je tedy důležité zahájit primární prevenci právě v době předškolní docházky a poskytnout dětem potřebné informace formou, která je přiměřená jejich věku.

Důležitým prvkem ochrany před rizikovým chováním je i výchovně vzdělávací působení na děti již předškolního věku zaměřené na zdravý způsob života. V rámci školního vzdělávacího programu jsou proto děti nenásilnou formou a přiměřeně k jejich věku a schopnostem pochopit a porozumět dané problematice seznamovány s nebezpečím drogové závislosti, alkoholismu, kouření, virtuální závislosti (počítače, televize, video) patologického hráčství (gamblerství), vandalismu, kriminality a jiných forem násilného chování a jsou jim vysvětlována pozitiva zdravého životního stylu.

Minimální preventivní program je určen pro děti a jejich rodiče, pedagogické i nepedagogické pracovníky školy, pro širokou veřejnost.

2. Charakteristika školy

Naše MŠ je dvoutřídní s celodenním provozem, z toho je jedna třída na odloučeném pracovišti. Třídy jsou věkově smíšené.

Činnost MŠ se řídí Školním vzdělávacím programem „Leť, včeličko, leť a poznávej svět.“ Dále pak týdenními plány, v nichž jsou zahrnuty i úkoly z MPP.

Počet dětí - 38

3. Cíle MPP jsou především v

- Poskytování informací všem výše zmíněným skupinám o problematice prevence sociálně patologických jevů a nabízení veškerých možností, jak je plně zapojit do vlastní realizace
- Výchově ke zdravému životnímu stylu, podněcování dětí k uvědomění si zodpovědnosti za své zdraví a za životní prostředí
- Vytváření životních postojů a kvalitního žebříčku hodnot s důrazem na život bez drog, násilí, xenofobního a diskriminačního chování
- Rozvoji a podpoře sociálních kompetencí, posilování duševní odolnosti vůči stresu a negativním zážitkům
- Minimalizaci výskytu sociálně patologických jevů
- Vytváření nestresujícího prostředí pro přijetí jakéhokoliv dítěte
- Vytváření pozitivní motivace pro zapojení všech dětí do školních i mimoškolních aktivit
- Nabízení účasti všem dětem na školních i mimoškolních aktivitách
- Nabízení možností, jak se samostatně rozhodovat a jak hledat pomoc

1. Krátkodobé cíle – spočívají ve zmapování potřeb primární prevence a ve vlastní realizaci primární prevence (viz výše) a v pokračování budování vztahů mezi jednotlivými dětmi.

2. Střednědobé cíle – zahrnují především snahu o větší zapojení zákonných zástupců dítěte do dění MŠ.

3. Dlouhodobé cíle – mezi ně patří především výchova ke zdravému životnímu stylu, rozvoj a podpora sociálních kompetencí, další vzdělání pedagogických pracovníků školy.

4. Analýza výchozího stavu

K posouzení problematiky primární prevence sociálně patologických jevů slouží:

- pozorování výchovně vzdělávacího procesu ve třídě učitelkami MŠ
- rozhovor s dětmi a jejich zákonnými zástupci
- spolupráce s odborníky (pediatr, PPP, SPC, soc. pracovník, výchovný poradce)

5. Cílové skupiny

Jsou jimi všechny děti MŠ.

Zvláště je třeba se zaměřit na:

- děti se zdravotními problémy
- děti se specifickými potřebami
- děti v riziku
- děti, které rizikové chování vykazují
- děti s odlišnou etnickou příslušností, než je ta většinová, u nichž je podstatná integrace do většiny
- děti jiné národnosti

6. Formy prevence

- úzká spolupráce mezi zákonnými zástupci, dětmi a MŠ
- poradenská činnost
- odhalování specifických poruch chování a následná náprava
- vzdělání v oblasti zdravého životního stylu
- vyhranění negativního vztahu k návykovým látkám
- široká nabídka školních i mimoškolních aktivit

7. Zásady efektivní primární prevence

- zásada individuální práce ve třídě
- zásada aktivního zapojení všech pracovníků MŠ
- zásada přiměřeného působení na dítě s ohledem na jeho věk
- zásada mezioborové spolupráce (pediatr, pedagog, PPP, SPC)
- zásada komplexnosti (spolupráce se zákonnými zástupci dítěte, doporučení odborné pomoci)

8. Obsah prevence v rámci kompetencí podpory zdraví a zdravého

životní ho stylu

Nabízet činnosti, které vedou k vytvoření sociálních kompetencí dítěte, kdy si prostřednictvím prožitkového učení dítě osvojí schopnosti rozhodovat se, volit z více alternativ, umění říci ne, nést za svou volbu odpovědnost a poznávat důsledky. Schopnost rozhodovat se je chápána jako předpoklad odpovědného jednání. V předškolním věku mezi kompetence podpory zdraví a zdravého životního stylu, které jsou zároveň prevencí společensky nepřijatelných jevů, patří sem:

- Sebedůvěra, samostatnost a sebejistota (k upevnění slouží zejména: pohybové aktivity, hry a hraní, spontánní dětské pohybové aktivity bez viditelných zásahů pedagogů)
- Podpora zkušeností, které poskytují potěšení a touhu účastnit se pohybových aktivit
- Schopnost přizpůsobit se životu v sociální komunitě, vnímavý a otevřený vztah k okolnímu světu, schopnost přiměřené kritiky, myslet a rozhodovat se
- Seberozvíjení
- Motivace k aktivnímu poznávání a prožitkům
- Rozvoj tvořivosti a estetického cítění
- Systematický rozvoj dovedností, které vedou k osvojení zdravého životního stylu, zdravotní prevence

Mezi základní osvojené kompetence předškolních dětí a současně kompetence v oblasti prevence patří:

- Znat, co dítěti pomáhá být zdravé a v bezpečí a co mu škodí, znát důsledky požívání některých látek pro zdraví
- Rozumět tomu, že způsob života má vliv na lidské zdraví
- Zajímat se o udržování svého těla ve zdraví, chápat, že zdraví se musí chránit
- Napomáhat vlastnímu zdraví aktivním pohybem a zdravými životními návyky
- Mít vytvořenou představu o pojmu závislost a o věcech, které ničí zdraví a zkracuje život člověka
- Vědět, že kontakty s některými lidmi mohou být nebezpečné

- Znat pravidla společného soužití ve skupině
- Hodnotit své chování i chování druhých
- Mít a hájit vlastní názor
- Akceptovat kompetentní autoritu
- Vnímat lidi s jejich odlišnostmi povahovými, tělesnými, rasovými, kulturními jako přirozený stav
- Přistupovat aktivně k problémům, řešit problémy
- Vědět, že je více možností řešení konfliktů
- Kontrolovat extrémní projevy svých emocí a nálad
- Chování přizpůsobovat sociálnímu prostředí, uvědomovat si sociální role
- Spoluvytvářet prostředí pohody ve svém okolí

Pokud nejsou osvojeny uvedené ochranné kompetence, jsou tyto děti zasaženy v pozdějším období různými nežádoucími jevy, jako je agresivita, nekázeň, neshovívavost, neschopnost řešit problémy, stres a frustrace, dochází i k sebepoškozování dětí. Důsledkem je poté náchylnost ke zneužívání medikamentů, drog, alkoholu, šikana, vandalismus apod.

Tyto kompetence se v naší MŠ naplňují při každodenních rozhovorech v různých situacích, při oblíbeném ranním kruhu, kde si povídáme o tom, jak se děti cítí, jak se asi cítí ten druhý, co můžeme udělat jinak pro druhého, aby se cítil lépe. K naplnění kompetencí dále slouží různé pomůcky, které jsou určeny především k rozvoji emoční inteligence, např. emoji obrázky s emocemi, semafor a děti se tak učí, jak se cítí i ten druhý.

Také používáme pomůcku s názvem „Ferda Emušák a jeho Emušáci“ Práce s touto pomůckou je vhodná pro děti zejména předškolního věku. Základem produktu je knížka s pohádkami, ve kterých vystupuje právě plyšová hračka a její pocity. Dítě se tak může lépe ztotožnit s emocemi, které se v pohádkách řeší. Dále pracujeme s knihami Ladislava Špačka – „DĚDEČKU VYPRÁVĚJ, DĚDEČKU JEŠTĚ VYPRÁVĚJ A DĚDEČKU UŽ CHODÍM DO ŠKOLY“ tyto knihy děti provázejí příběhy o slušném chování, o etice a etiketě. Děti se tak učí vhodnému chování ve školce, škole ale i doma a v jejich okolí, při různých životních situacích. Dále MŠ disponuje dalšími knihami s různou problematickou preventivní tematikou

Spolupracujeme s MP Mělník a SPČR, policisté s dětmi pracují hravou formou a provádí různé preventivní besedy.

V rámci prevence před projevy diskriminace, nepřátelství a násilí provádí pedagogičtí pracovníci mateřské školy monitoring a screening vztahů mezi dětmi ve třídních kolektivech s cílem řešit případné deformující vztahy mezi dětmi již v jejich počátcích a to ve spolupráci se zákonnými zástupci a za pomoci školských poradenských zařízení.

9. Spolupráce rodiny a MŠ

- třídní schůzky, individuální rozhovory se zákonnými zástupci dítěte dle potřeby
- společné aktivity dětí, zákonných zástupců a zaměstnanců
- respektovat záliby dětí a rozvíjet jejich nadání (LŠU, sport)
- rodiče, jako správný vzor pro dítě
- vhodný výběr kamarádů
- posilovat zdravé sebevědomí dětí
- mluvit s dětmi o alkoholu, návykových látkách
- udělat si na děti čas a umět jim naslouchat
- využívat internet k získání dalších informací
- poradenská činnost

Důležitým prvkem prevence v této oblasti je i vytvoření příznivého sociálního klimatu mezi dětmi navzájem, mezi dětmi a pedagogickými pracovníky a mezi pedagogickými pracovníky a zákonnými zástupci dětí.

10. Spolupráce s odborníky a dalšími organizacemi

Oblast školství

- stát
- obec
- PPP (Mělník, Bezručova 109)
- instituce poskytující další vzdělávání pedagogických pracovníků
- centrum drogové prevence a krizové pomoci – primární prevence (Mělník, Pražská 528)

- SPC Mladá Boleslav
- výchovný poradce Mgr. Hana Slánská, ředitelka školy
- školní metodik prevence Mgr. Ilona Vejnárková

Oblast zdravotnictví

- pediatr

Policie ČR

- oddělení nezletilých
- využití lektorských služeb

11. Organizace prevence sociálně patologických jevů

	Komentář
Školní vzdělávací program	
Etika a mravní výchova	Prolíná se všemi činnostmi
Výchova ke zdravému životnímu stylu	Program pohybových aktivit
Formy a metody působení na děti, které se zaměřují na osobnostní rozvoj a sociální chování	Pohádky, koncerty, divadelní představení, výstavy, soutěže, skupinové práce, spolupráce s dětmi se speciálními potřebami
Získávání klíčových kompetencí	Soubory vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj jedince, jeho aktivní zapojení do společnosti a budoucí uplatnění v životě. Za nejdůležitější jsou považovány kompetence k učení, k řešení problémů, kompetence komunikativní, sociální a interpersonální a kompetence občanské, event. pracovní.

Prevence	
Získání dobrých pohybových dovedností a schopností, rozšiřování zájmů dětí	Snazší volba, jak trávit volný čas po přestoupení na ZŠ
Uplatňování metod umožňující včasné zachycení ohrožených dětí, především dětí sociálně znevýhodněných	Povinnosti pedagogických pracovníků, spolupráce s odborníky

12. Vzdělání pedagogických pracovníků

Samostudium – účast na webinářích, školeních dle plánu DVPP.

13. Hodnocení a evaluace preventivního programu

Ředitelka:

- hospitační a kontrolní činnost, pohospitační pohovory
- zakotvení hodnocení výsledků plnění programu do vlastního hodnocení školy

Všechny pedagogické pracovnice:

- analýza úspěšnosti naplňování cílů z oblasti primární prevence – červen

Michaela Košťáková
Zástupkyně pro ředitelku MŠ